

Frits Burger

Over de toekomst
van taal en
het Wereldwoord

TAAL STROOMT DEEL 7

*Het wordt donker
De bomen krijgen ogen
De wereld vervaagt
De Zonne komt op
De Harteboom ontwaakt
Ik voel me diep geraakt*

Copyright © 2026 Frits Burger | Uitgeverij Oorsprong

Eerste druk januari 2026

ISBN 9789461014115

NUR 610/616

Trefwoorden:

toekomst van taal, taalwetenschap, taalfilosofie, antroposofie,
esoterie, Wereldwoord

Foto omslag: Kirkjufellsfoss nabij de berg Kirkjufell, IJsland

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Oorsprong.

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

Uitgeverij Oorsprong

Postbus 188, 8260 AD Kampen

www.uitgeverijoorprong.nl

Disclaimer: ondanks alle zorg die aan het realiseren van dit boek is besteed, kan noch de auteur, noch de redacteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor mogelijke schade die het gevolg is van een eventueel (onjuist) gebruik van dit boek.

Inhoud

Proloog: Het raadsel van Efeze	9
Inleiding	11
Het leven na de dood	13
De onthoofding en het ontdooien van het hart (Gawain)	13
Wat gebeurt er met taal na de dood?	14
Het werkwoord	17
Over het leren van oude talen en de tijdsbeleving	18
Het aspect van de taal in het Oudgrieks	22
Over de ervaring van de Eeuwigheid en de aoristus	24
Hoe het verder gaat met de taal na de dood	27
Het hart als ontmoetingsplaats	30
Het hart wil Zon worden	30
Het hart als bijenkorf	32
De hartemeditaties	33
De Adem van Aslan (Narnia)	37
We zijn kosmische wezens!	47
De buik als ontmoetingsplaats	49
Seksualiteit en taal	51
Intermezzo (Het raadsel van Efeze)	55
De Wereldtaal (het Wereldwoord)	57
De bijna dood ervaring	58
De ontmoeting met Christus na de dood	60
De Christuservaring op aarde	61

Het tegenbeeld van het Wereldwoord	63
Depressie (Harrie Potter)	65
Het ont-draken (Narnia)	67
De ‘Ik ben’ woorden	69
Moraliteit	73
De toekomst van taal volgens de reguliere taalwetenschap	79
Mars	81
Boeddha	82
De Maitreya-Boeddha	84
Váli en Vídar	87
Resumé	91
Epiloog (Het raadsel van Efeze)	93
Bijlage: De Inklings	95
Literatuur	99
Aantekeningen	103

Proloog:

Het raadsel van Efeze¹

Het was eigenlijk elke dag hetzelfde: om 5 uur opstaan, om 6 uur naar de tempel, daarna een gezamenlijke maaltijd, dan zorgen voor de bijen en helpen met de schoonmaak van een van de vele gebouwen. In de middag na de maaltijd lessen in het goed en mooi leren spreken. Soms mochten we oefenen in het theater zelf. Na het avondmaal trok een ieder zich terug in zijn bijenkorf.

Overall werd de stilte betracht, ook tijdens de maaltijden. Een jaar lang mocht je niet spreken, behalve tijdens de lessen in de middag. Voor mij was dit een ware beproeving. Ik kwam uit een dorp in de buurt van Delphi in Griekenland. Mijn familie woonde in het dorp of in Delphi. Mijn vader was daar priester van Apollo. We waren gewend veel te spreken, vaak tot in de kleine uurtjes. Woorden stroomden zoals de wijn ook rijkelijk kon stromen.

Het woord ontberen was erger dan de wijn ontberen. Ik was toen nog jong, 24 jaar, en mijn vader heeft me naar Efeze gestuurd omdat hij vond dat ik zo mooi kon spreken en omdat daar ook de Zonnegod vereerd werd, naast de maangodin Artemis.

Ik merkte dat, als ik 's avonds alleen in mijn bijenkorf was, ik het woord zo ontbeerde dat ik naar het woord begon te zoeken. Buiten me was het woord niet te vinden. Het was alsof ik mijn geliefde verloren had en ik voelde dat ik alles moest doen om haar weer terug te vinden. Het gemis maakte me zo verdrietig. Ik legde me dan neer op mijn bed en luisterde, luisterde, luisterde of ik mijn geliefde kon horen. Ik hoorde de bijen zoemen die ik 's ochtends had gehoord, ik hoorde de woorden die 's middags waren gesproken, maar nu niet buiten me, maar in me. En er gebeurde na verloop van tijd iets heel vreemds in me wat ik maar moeilijk onder woorden kan brengen: het zoemen en de woorden vonden elkaar, ze doordrongen elkaar: de woorden kregen een gouden glans van honing en het gezoem begon in woorden te spreken. Ik begreep niet wat er gebeurde, maar ik werd er wel blij van.

Op een nacht verscheen Apollo aan mij. Het is niet ongewoon voor mij om Apollo te zien en ik vermoed dat dit te maken heeft met het feit dat mijn vader een priester van Apollo is. Hij is wonderschoon om te zien, maar vooral om te horen. Als hij verschijnt, dan hoor ik eerst muziek om me heen, muziek die op

aarde niet te horen is, en dan pas laat hij zich zien. Apollo houdt ervan om in raadsels te spreken, vooral als het om de toekomst gaat. Mijn vader wist daar alles van. Deze nacht sprak hij tot mij de woorden: 'Zoek je geliefde in mij die ik niet ben.' Hij glimlachte naar mij en verdween, maar liet zijn muziek wel achter en het raadsel waar ik lange tijd mee zou leven.

Op een dag stond ik, zoals elke dag, in de Tempel voor het beeld van Artemis. Ik had samen met mijn medeneofieten het ochtendritueel volbracht. Het beeld is helemaal van hout en reikt zo'n 15 meter hoog. Het is ongelooflijk mooi. De godin heeft een gewaad aan waarin alle dieren in de natuur gebeeldhouwd zijn, zo kunstzinnig dat ze tot leven lijken te komen. Vele bijen zijn er ook te zien. De sfeer is zo anders dan wat ik in mijn jeugd gewend was: de stralende sfeer van Apollo. Artemis is de maangodin en heerst over de nacht en in de nacht komen de dieren uit de sterrenhemel.

Ik waagde het mijn vraag te stellen: vind ik mijn geliefde bij u?

In die nacht verscheen Artemis aan mij voor de eerste keer met haar grote gevolg want vele wezens dienen haar. Tot mijn grote verrassing en tot mijn grote verwarring gaf zij mij hetzelfde antwoord: 'Zoek je geliefde in mij die ik niet ben.'

Maanden gingen voorbij met arbeid, dienstbaarheid, eenzaamheid, gemis en het ontraadselen van het raadsel. Steeds weer vroeg ik Apollo om hulp, steeds weer vroeg ik Artemis om hulp om het raadsel op te lossen. Maar er kwam geen antwoord. Tegen het eind van het jaar werd het onverdraaglijk voor mij, zo onverdraaglijk dat alles in mijn lichaam pijn begon te doen, een pijn die steeds meer toenam, totdat ik het begon uit te schreeuwen, nachten lang. En op het moment dat ik dacht dat ik dood zou gaan, verscheen Apollo, maar tot mijn grote verrassing was hij niet alleen, want achter hem verscheen een gestalte gelijk aan Apollo, maar veel groter. Toen verscheen ook Artemis en ook zij was niet alleen, want achter haar verscheen een gestalte gelijk aan haar, maar veel groter. O, mijn hemel, dacht ik, ik zie de toekomst. Toen zag ik hoe de tempel in vlammen opging en ik moest huilen, zo huilen dat ik in mijn hart de geboorte van mijn geliefde kon voelen.

Inleiding

Als we onszelf als geestelijke wezens mogen ervaren, dan kunnen we wellicht ook ervaren of in ieder geval aanvoelen dat het niet de eerste keer is dat we ons een moedertaal hebben eigen gemaakt. We hebben allemaal - de ene meer, de ander minder - meerdere levens achter de rug. Elke keer dat we op aarde terugkeren, krijgen we een nieuwe moedertaal geschonken en ergens diep in ons weten we dat we deze moedertaal die ons zo dierbaar is geworden, na de dood weer moeten teruggeven aan de Taalgeest. Zoals we nog zullen zien, is dit een geleidelijk proces van loslaten, maar als we na de dood in de Zonnesfeer terecht komen, dan moeten we onze moedertaal helemaal hebben losgelaten, want dan is het tijd om ons een 'nieuwe' taal eigen te maken die Rudolf Steiner de Wereldtaal of het Wereldwoord noemt die in de gehele kosmos wordt 'gesproken'. In de ontwikkelingsweg van *Taal Stroomt* nemen we een voorschot op dit proces van loslaten. Door ons te verbinden met het Kind dat geboren is, dat we ook het Goddelijk Kind hebben genoemd, leren we geleidelijk aan een andere taal. Het Goddelijk Kind spreekt namelijk de Wereldtaal en Hij doet dat met gebaren die we terugvinden in de euritmie en Hij doet dat met de stem die doorklinkt in de stem van de spraakvormer en Hij doet dit door (bijvoorbeeld) een ontmoeting met het alfabet in *Taal Stroomt*.

Wat gebeurt er nu met de moedertaal wanneer deze gekust wordt door de Wereldtaal? Deze kus bepaalt de toekomst van taal, de toekomst van onze moedertaal.

Laten we ons dan eerst afvragen hoe we een gevoel kunnen krijgen voor deze Wereldtaal. Wat zijn de kenmerken van de Wereldtaal? Ik schrijf het met een hoofdletter om het niet te verwarren met een wereldtaal als Esperanto.

Omdat de Wereldtaal 'normaal' is voor de gestorvene - en dat zijn we ook zelf, want we zijn meerdere malen door de verschillende sferen geweest! -, gaan we eerst na wat er met de moedertaal gebeurt na de dood en hoe de gestorvene opgenomen wordt door de Wereldtaal. Dit doen we aan de hand van uitspraken van Rudolf Steiner.

De vele bijna-dood ervaringen die ondertussen vergaard zijn, blijken een rijke bron te zijn van ervaringen met de Wereldtaal.

Eenmaal weer terug op aarde willen we onze bevindingen als het ware incorporeren in ons eigen lijf met behulp van de 'Ik Ben' woorden van Christus en onze

eigen 'Ik Ben' woorden. Aangezien 'verbinding' het kernwoord van de Wereldtaal blijkt te zijn, willen we bij onszelf nagaan wanneer we uit de verbinding zijn en welke verhalen een treffend beeld geven van dit uit-de-verbinding-zijn en hoe je weer in verbinding kan komen.

Als we hierdoor meer gevoel voor en inzicht in het wezen van de Wereldtaal hebben verworven, kijken en luisteren we om ons heen en gaan we op zoek naar de aanwezigheid of afwezigheid van de Wereldtaal in onze moedertaal. Aan de hand van bevindingen van hedendaagse linguïsten staan we stil bij taalverandering in onze tijd.

Omdat de huidige taalwetenschap het spirituele in het algemeen verloochent, zal ze niet heel ver in de toekomst kunnen kijken. Om dat te kunnen hebben we toch de ingewijde(-n) nodig.

In deel 3 van *Taal Stroomt over Oorsprong en ontwikkeling van taal in het licht van de Edda* hebben we de toekomst van taal behandeld vanuit het gezichtspunt van de driegelede ziel. De toekomst van taal ligt in de Germaanse mythologie in handen van Váli en Vidar. We zullen dit verder uitdiepen en ons afvragen hoe Váli en Vidar zich verhouden tot de Wereldtaal. Het besef dat achter alle taalveranderingen wezens staan – goede en slechte –, geeft ons de mogelijkheid om ons te verbinden met die wezens die in dienst staan van de Wereldtaal. Op deze manier kunnen we zelf bijdragen aan de 'bloementaal' op aarde.

Dit zevende deel van *Taal Stroomt* heeft een meditatief karakter en wil meer met het hart en de buik gelezen worden dan met het hoofd. Ik kan de lezer geen kant en klare antwoorden geven hoe de taal van de toekomst eruit gaat zien. Rudolf Steiner heeft wel aanwijzingen gegeven in welke richting we moeten denken. Centraal in dit boek staat de vraag hoe we ons kunnen voorbereiden op het ontvangen en het spreken van deze nieuwe taal. Zelfreflectie is hierbij de sleutel.

Mijn dank gaat uit naar Jos en Susanne die het mij mogelijk maakten om in hun huis in Bottna in Zweden dit laatste deel van *Taal Stroomt* te schrijven.

Mijn dank gaat vooral uit naar Maurits in 't Veld die de moeite heeft genomen het manuscript meerdere malen door te nemen en die door zijn integere feedback mij het vertrouwen en de moed gaf om dit laatste deel te voltooien.

Frits Burger

Bottna in Zweden

25 februari 2025

Het leven na de dood

Na de dood van mijn geliefde vrouw, nu zes jaar geleden, ben ik begonnen met het lezen van literatuur over rouwen en het leven na de dood. Ik had me er natuurlijk al veel eerder mee bezig gehouden, maar het wordt toch anders als je zelf een geliefde verliest. Het werd voor mezelf een kwestie van leven of dood. Ik heb veel gehad aan de boeken van Hans Stolp, Renée Zeylmans, Iris Paxino en Rudolf Steiner.² Ik begon Rudolf Steiners vele voordrachten over het leven na de dood (opnieuw) te lezen. Na zes jaar stuit ik nog steeds op nieuwe voordrachten met steeds weer nieuwe inzichten. Voor zover ik weet, is hij de enige die ons iets kan vertellen over wat er met de taal gebeurt na de dood.

Steeds weer mocht ik de weg meebeleven die de gestorvene gaat door de planeetsferen en de dierenriemtekens naar het Middernachtelijk Uur en weer terug via dezelfde weg, maar nu in omgekeerde volgorde, terug naar de aarde voor de volgende incarnatie. Een belangrijk inzicht dat ik kreeg was dat Christus de ziel begeleidt naar het Middernachtelijk Uur en dat Sophia de ziel begeleidt op haar weg terug naar de aarde. Over de rol die Sophia hierbij speelt, schrijft Paxino op indringende wijze in haar boek over de engelen.³ Dit is de vrucht van haar eigen onderzoek: *Tussen de zonnesfeer en de maansfeer heeft de mens een ontmoeting met de Hemelmoeder, zoals hij in het leven na de dood tussen de maansfeer en de zonnesfeer de ontmoeting met Christus heeft gehad.*⁴

Ik raakte vertrouwd met de weg die de ziel na de dood door de sferen gaat, alsof ik het al 'wist'. Het voelt zo waar aan, en vanuit het gezichtspunt van karma en reïncarnatie is het ook vanzelfsprekend dat we ergens in de diepten van onze ziel onze reis door de kosmos kunnen 'herinneren'. In 'mijn ontmoeting met het alfabet' in het vorige deel van *Taal Stroomt* doe ik ook een beroep op de lezer om met de hulp van het goddelijk kind in contact te komen met dit herinneringsvermogen.

De onthoofding en het ontdooien van het hart (Gawain)

Wat me vooral raakt in het werk van Rudolf Steiner, is wat hij zegt over het bewustzijn van de gestorvenen: de zintuigen en het verstand dat gekoppeld is aan de zintuigen zijn hen ontvallen. Ze leven vooral in het gevoel en de wil. Hier op aarde kunnen we niet zonder hoofd leven, anders worden we 'een kip zonder kop'. Onze communicatie is afhankelijk van de zintuigen. En dat hoofd valt opeens weg, als we willen communiceren met de gestorvenen. Ik